

MEDNARODNA KONVENCIJA O OTROKOVIH PRAVICAH
November 1989

P R E A M B U L A

Države podpisnice te konvencije so:

- *v preprièanju, da po naèelih, izraženih v ustanovni listini Organizacije združenih narodov, pomeni priznanje prirojenega dostojanstva in enakih in neodtujljivih pravic vseh èlanov èloveške družbe temelj svobode, praviènosti in miru na svetu,*
- *upoštevajoè, da so ljudstva Združenih narodov v ustanovni listini Organizacije združenih narodov ponovno potrdila svojo vero v temeljne èlovekove pravice in dostojanstvo in vrednost èlovekove osebnosti in se odloèila, da bodo pospeševala družbeni napredek in ustvarjanje boljših življenjskih pogojev v veèji svobodi,*
- *zavedajoè se, da so Združeni narodi v Splošni deklaraciji o èlovekovih pravicah in v mednarodnih sporazumih o èlovekovih pravicah razglasili, da so pravice in dolžnosti, doloèene s temi akti, enake za vse, ne glede na raso, barvo, spol, jezik, veroizpoved, politièno ali drugo preprièanje, narodno ali družbeno poreklo, premoženje, rojstvo ali kakršenkoli drug položaj,*
- *priklicujoè si v spomin, da so Združeni narodi v Splošni deklaraciji o èlovekovih pravicah razglasili, da je otroštvo upravièeno do posebne skrbi in pomoèi,*
- *v preprièanju, da mora biti družini, ki je temeljna družbena skupina in naravno okolje za razvoj in blaginjo vseh njenih èlanov in še posebej otrok, namenjeno posebno varstvo in pomoè, da lahko v celoti prevzame svoje odgovornosti v družbi,*
- *zavedajoè se, da mora otrok, èe naj doseže poln in skladen razvoj svoje osebnosti, odrašèati v družinskem okolju, v vzdušju sreèe, ljubezni in razumevanja,*
- *v preprièanju, da mora biti otrok povsem pripravljen na samostojno življenje v družbi in vzgojen v duhu idealov, razglašanih v ustanovni listini Organizacije združenih narodov, in še posebej v duhu miru, dostojanstva, strpnosti, svobode, enakosti in solidarnosti.*
- *upoštevajoè, da je potreba po posebni skrbi za otroka doloèena v Ženevski deklaraciji o otrokovih pravicah iz leta 1924 in v Deklaraciji o otrokovih pravicah, ki jo je Generalna skupšèina sprejela 20. novembra 1959, ter priznava v Splošni deklaraciji o èlovekovih pravicah, v mednarodnem paktu o državljskih in politiènih pravicah (še posebej v 23. in 24. èlenu), v mednarodnem paktu o ekonomskih, socialnih in kulturnih pravicah (še posebej v 10. èlenu) ter v statutih in ustreznih aktih specializiranih agencij in mednarodnih organizacij, ki skrbijo za blaginjo otrok,*
- *upoštevajoè doloèbe Deklaracije o otrokovih pravicah, ki jo je sprejela Generalna skupšèina 20. novembra 1959, da »otrok« zaradi telesne in duševne nezrelosti potrebuje posebno varstvo in skrb, skupaj z ustreznim pravnim varstvom, tako pred rojstvom kot tudi po njem«,*
- *sklicujoè se na doloèbe deklaracije o družbenih in pravnih naèelih varstva in blaginje otrok, pri èemer je dan poseben poudarek nacionalnemu in mednarodnemu rejništvu in posvojitvi, standardnim minimalnim pravilom*

Organizacije združenih narodov glede kazenskega pravosodja za mladoletnike («Pekinška pravila») in Deklaraciji o varstvu žensk in otrok v izrednih razmerah in oboroženih spopadih,

- *zavedajo se, da so v vseh državah sveta otroci, ki živijo v izjemno težkih razmerah, in da ti otroci potrebujejo posebno pozornost,*
- *upoštevajo pomen tradicije in kulturnih vrednot posameznih narodov za varstvo in skladen razvoj otroka,*
- *zavedajo se pomembnosti mednarodnega sodelovanja za izboljšanje življenjskih pogojev otrok v vseh državah, še posebej v državah v razvoju,*

sklenile naslednje:

1. DEL

1. èlen

Za namene te konvencije pomeni izraz otrok vsako èloveško bitje, ki je mlajše od osemnajst let, razen èe pravo, ki se uporablja za otroka, ne doloèa, da se polnoletnost doseže že prej.

2. èlen

- 1. Države podpisnice spoštujejo in vsakemu otroku, ki sodi pod njihovo pravno pristojnost, jamèijo s to konvencijo priznane pravice brez kakršnegakoli razlikovanja, ne glede na raso, spol, jezik, veroizpoved, politièno ali drugo preprièanje, narodno, etnièno ali družbeno poreklo, premoženje, nezmožnost, rojstvo ali kakršenkoli drug položaj otroka, njegovih staršev ali zakonitega skrbnika.*
- 2. Države podpisnice bodo sprejele vse ustrezne ukrepe, da bo otrok zavarovan pred vsemi oblikami razlikovanja ali kaznovanja, ki bi nastalo na podlagi položaja, delovanja, izraženih mnenj ali preprièanj njegovih staršev, zakonitih skrbnikov ali družinskih èlanov.*

3. èlen

- 1. Pri vseh dejavnostih v zvezi z otroki, ne glede na to ali jih opravljajo državne ali zasebne ustanove za socialno varstvo, sodišèa, upravni organi ali zakonodajna telesa, naj bodo glavno vodilo otrokove koristi.*
- 2. Države podpisnice se zavezujejo, da bodo otroku zagotovile takšno varstvo in skrb, kakršno je potrebno za njegovo blaginjo, upoštevajoè pravice in dolžnosti staršev, zakonitih skrbnikov ali drugih posameznikov, ki so zakonsko odgovorni za otroka; v ta namen bodo sprejele vse ustrezne zakonodajne in upravne ukrepe.*
- 3. Države podpisnice bodo zagotovile, da se bodo ustanove, zavodi in službe, ki so odgovorne za skrb ali varstvo otrok, prilagodile normam, ki so jih predpisale pristojne oblasti, še posebej glede varnosti, zdravja ter števila in usposobljenosti osebja, prav tako pa tudi zagotovile ustrezen nadzor.*

4. èlen

Države podpisnice bodo sprejele vse ustrezne zakonodajne, upravne in druge ukrepe za uresnièitev pravic, ki so priznane s to konvencijo. Glede ekonomskih, socialnih in kulturnih pravic naj države podpisnice take ukrepe sprejemajo v okviru vseh razpoložljivih sredstev in, kjer je potrebno, v okvirih mednarodnega sodelovanja.

5. èlen

Države podpisnice bodo spoštovale odgovornosti, pravice in dolžnosti staršev oziroma, kjer je veljavno, èlanov širše družine ali skupnosti, kot predvidevajo krajevni obièaji, zakonitih skrbnikov ali drugih oseb, ki so zakonsko odgovorne za otroka, da na naèin, ki je prilagojen otrokovim razvojnim zmožnostim, zagotovijo ustrezno

usmerjanje in svetovanje otroka glede uveljavljanja njegovih pravic, priznanih s to konvencijo.

6. èlen

- 1. Države podpisnice priznavajo, da ima vsak otrok neodtujljivo pravico do življenja.*
- 2. Države podpisnice bodo v najveèji možni meri zagotovile otrokovo preživetje in razvoj.*

7. èlen

1. *Otrok bo takoj po rojstvu vpisan v rojstno matièno knjigo in ima od rojstva pravico do imena, pravico do skrbstva, pravico pridobiti državljanstvo in po možnosti pravico, da pozna svoje starše in da le-ti skrbijo zanj.*
2. *Države podpisnice bodo zagotovile uresnièevanje teh pravic v skladu s svojo notranjo zakonodajo in obveznostmi, ki jim jih nalagajo ustrezni mednarodni akti s tega podroèja, še posebej tam, kjer bi otrok sicer ostal brez državljanstva.*

8. èlen

1. *Države podpisnice se zavezujejo, da bodo spoštovale otrokovo pravico do ohranjanja lastne identitete, vkljuèujoè državljanstvo, ime in družinska razmerja v skladu z zakoni, brez nezakonitega vmešavanja.*
2. *Èe bo otrok nezakonito prikrajšan za nekatere ali za vse elemente svoje identitete, bodo države podpisnice zagotovile ustrezno pomoè in varstvo, da bo lahko znova èimprej vzpostavil svojo identiteto.*

9. èlen

1. *Države podpisnice jamèijo, da otrok ne bo proti volji staršev loèen od njih, razen èe ne bodo pristojne oblasti v sodnem postopku (s pridržkom sodne presoje), v skladu z veljavnim zakonom in postopki, doloèile, da je takšna loèitev nujna za otrokovo korist. Takšna odloèitev je lahko neizogibna v posameznih primerih, ko starši zlorablajo ali zanemarjajo otroka ali ko starša žvita loèeno in je potrebno odloèiti o otrokovem prebivališèu.*
2. *V kateremkoli postopku v skladu s 1. toèko tega èlena imajo vse prizadete stranke možnost sodelovati v postopku in izraziti svoja mnenja.*
3. *Države podpisnice bodo spoštovale pravico otroka, ki je loèen od enega ali od obeh staršev, da redno vzdržuje osebne stike in neposredno zvezo z obema, razen èe je to v nasprotju z njegovimi koristmi.*
4. *Èe je taka loèitev posledica kateregakoli postopka, ki ga sproži država podpisnica, kot je pripor, zapor, izgon, pregon ali smrt (vkljuèujoè tudi smrt iz kakršnegakoli vzroka v èasu, ko je oseba pod nadzorom države) enega ali obeh staršev ali otroka, mora država podpisnica na zahtevo zagotoviti staršem, otroku ali, èe je to potrebno, drugemu èlanu družine ustrezne podatke o tem, kje se nahaja(jo) odsotni družinski èlan(i), razen èe ne bi posredovanje teh podatkov škodovalo otrokovim koristim. Države podpisnice tudi jamèijo, da predložitev take zahteve sama po sebi ne bo imela škodljivih posledic za prizadeto osebo (osebe).*

10. èlen

1. *V skladu z obveznostmi, ki izhajajo 1. toèke 9. èlena, bodo države podpisnice obravnavale na pozitiven, human in ekspeditiven naèin zahteve otroka ali njegovih staršev za vstop v državo podpisnico ali za odhod iz nje z namenom ponovne združitve družine. Države podpisnice bodo tudi zagotovile, da predložitev take zahteve za prosilce in za èlane njihove družine ne bo imela škodljivih posledic.*

2. *Otrok, katerega starša prebivata v različnih državah, ima, razen v izjemnih okoliščinah, pravico vzdrževati osebne stike in neposredno zvezo z obema roditeljima. V ta namen in v skladu z obveznostmi, ki jih opredeljuje 2. točka 9. člena, bodo države podpisnice spoštovale pravico otroka in njegovih staršev, da zapustijo katerokoli državo, tudi svojo lastno, in da vstopijo v svojo državo. Za pravice do odhoda iz katerekoli države veljajo samo tiste omejitve, ki jih predpisuje zakon in ki so nujne za zavarovanje državne varnosti, javnega reda, javnega zdravja in morale ali pravic in svoboščin drugih in so v skladu z drugimi pravicami, ki jih priznava ta konvencija.*

11. èlen

1. Države podpisnice bodo sprejele ukrepe za boj proti nezakonitemu premešèanju in ne vraèanju otrok iz tujine.
2. Zato države podpisnice podpirajo sklepanje dvostranskih in veèstranskih sporazumov ali pristop k že obstojeèim sporazumom.

12. èlen

1. Otroku, ki je sposoben izoblikovati lastno mnenje, države podpisnice jamèijo pravico do prostega izražanja mnenj o vsem, kar je v zvezi z otrokom; o tehtnosti izraženih mnenj pa se presoja v skladu z otrokovo starostjo in zrelostjo.
2. V ta namen bo otroku še posebej omogoèena možnost zaslišanja v kateremkoli sodnem ali upravnem postopku, ki je v zvezi z otrokom, bodisi neposredno bodisi prek zastopnika ali ustreznega organa, na naèin, ki je v skladu s procesnimi pravili notranje zakonodaje.

13. èlen

1. Otrok ima pravico do svobode izražanja; ta pravica obsega prosto iskanje, sprejemanje in širjenje vsakovrstnih informacij in idej, ne glede na meje, v ustni, pisni, tiskani ali umetniški obliki ali na katerikoli drug naèin po otrokovi izbi.
2. Glede uveljavljanja te pravice so možne nekatere omejitve, vendar le take, ki jih predpisuje zakon in ki so nujne:
 - a) zaradi spoštovanja pravic in ugleda drugih;
 - b) zaradi zavarovanja državne varnosti ali javnega reda, javnega zdravja ali morale.

14. èlen

1. Države podpisnice bodo spoštovale otrokovo pravico do svobode misli, vesti in veroizpovedi.
2. Države podpisnice bodo spoštovale pravice in dolžnosti staršev in, èe je potrebno, zakonitih skrbnikov, da pri uveljavljanju te pravice usmerjajo otroka na naèin, ki je prilagojen njegovim razvojnim zmožnostim.
3. Glede prostega izražanja veroizpovedi ali preprièanja so dopustne le tiste omejitve, ki jih doloèa zakon in ki so nujne za zavarovanje državne varnosti, javnega reda, zdravja ali morale oziroma temeljnih pravic in svobošèin drugih.

15. èlen

1. Države podpisnice priznavajo otrokovo pravico do svobodnega združevanja in do svobode mirnega zbiranja.
2. Pri uveljavljanju teh pravic ni omejitev, razen tistih, ki jih doloèa zakon in ki so v demokratièni državi nujne za zavarovanje državne in javne varnosti, javnega reda, javnega zdravja ali morale ali za zavarovanje pravic in svobošèin drugih.

16. èlen

1. Noben otrok ne sme biti izpostavljen samovoljnemu ali nezakonitemu vmešavanju v njegovo zasebno življenje, družino, dom ali dopisovanje niti nezakonitim napadom na njegovo èast in ugled.
2. Otrok ima pravico do zakonitega varstva pred takšnim vmešavanjem ali napadom.

17. èlen

Države podpisnice priznajo pomembno vlogo množičnih medijev in otroku zagotavljajo dostop do informacij in gradiv iz domaèih in mednarodnih virov, zlasti tistih, ki so usmerjeni v krepitev otrokove družbene, duhovne in npravstvene blaginje ter telesnega in duševnega zdravja. Zato bodo države podpisnice:

- a) spodbujale javna glasila k širjenju informacij in gradiv, ki so družbeno in kulturno koristne za otroke in se v skladu z duhom 29. èlena;
- b) spodbujale mednarodno sodelovanje pri ustvarjanju, izmenjavi in širjenju takšnih informacij in gradiv iz najrazličnejših domaèih in mednarodnih kulturnih virov;
- c) spodbujale ustvarjanje in razširjenje otroških knjig;
- d) spodbujale javna glasila, da bodo posveèala posebno skrb jezikovnim potrebam otrok, ki so pripadniki manjšinske skupine ali staroselci (indigenous);
- e) spodbujale razvoj ustreznih smernic za zavarovanje otroka pred informacijami in gradivi, ki škodijo njegovi blaginji, upoštevajoè doloèbe 13. in 18. èlena.

18. èlen

1. Države podpisnice bodo uporabile vse svoje moèi, da bi zagotovile priznanje naèela, da sta oba starša enako odgovorna za otrokovo vzgojo in razvoj. Glavno odgovornost za otrokovo vzgojo in razvoj imajo starši ali, odvisno od primera, zakoniti skrbniki. Otrokove koristi so njihova poglobljena skrb.
2. Države podpisnice bodo staršem ali zakonitim skrbnikom nudile ustrezno pomoè pri izvrševanju njihovih odgovornosti pri otrokovi vzgoji, da bi tako zajamèile in podpirale s to konvencijo doloèene pravice. Prav tako bodo zagotovile razvoj ustanov, zavodov in služb za varstvo otrok.
3. Države podpisnice bodo sprejele vse potrebne ukrepe, da bodo imeli otroci zaposlenih staršev zajamèeno pravico do užívanja storitev služb in ustanov za varstvo otrok.

19. èlen

1. Države podpisnice bodo sprejele vse ustrezne zakonodajne, upravne, družbene in vzgojne ukrepe, da bi otrok zavarovali pred vsemi oblikami telesnega ali duševnega nasilja, poškodb ali zlorab, zanemarjanja ali malomarnega ravnanja, trpinèenja ali izkorišèanja, tudi spolnih zlorab, medtem, ko je pod skrbništvom staršev, zakonitih skrbnikov ali katerekoli druge osebe, ki skrbi zanj.
2. Takšni zašèitni ukrepi naj bi, èe je to primerno, vsebovali uèinkovite postopke za sprejemanje socialnih programov, ki naj otroku in tistim, ki skrbijo zanj, zagotavljajo potrebno podporo, kakor tudi druge oblike zašèite ter ugotavljanje,

Pomoè otrokom – žrtvam vojn, in protivojni program

Ta pomoè je namenjena otrokom iz 21 držav, kjer divjajo vojne ali pa so se ravnokar konèale. UNICEF poziva vse, naj bojkotirajo vsa podjetja, ki izdelujejo mine; te so še posebej nevarne in prizadenejo veliko število otrok.

obveščanje, prijavljanje, preiskovanje, obravnavanje in spremljanje prej naštetih primerov trpinčenja otrok in, če je potrebno, poseg sodišča.

Pomoč otrokom – žrtvam vojn, in protivojni program

Ta pomoč je namenjena otrokom iz 21 držav, kjer divjajo vojne ali pa so se ravnokar končale. UNICEF poziva vse, naj bojkotirajo vsa podjetja, ki izdelujejo mine; te so še posebej nevarne in prizadenejo veliko število otrok.

20. èlen

1. Pravico do posebnega varstva in pomoèi, ki mu jo zagotovi država, ima otrok, ki je zaèasno ali za stalno prikrajšan za svoje družinsko okolje, oziroma njegove koristi ne dopušeajo, da bi še naprej ostal v tem okolju.
2. Takemu otroku bodo države podpisnice v skladu s svojo notranjo zakonodajo zagotovile nadomestno skrb.
3. Takšna skrb lahko med drugim zajema rejništvo, kafalo po islamskem pravu, posvojitve ali, èe je potrebno, nastanitev v primernih ustanovah, namenjenih skrbi za otroke. Pri iskanju rešitev naj bo posebna pozornost namenjena zaželjeni nepretrganosti otrokovo vzgoje in njegovemu etniènemu, verskemu, kulturnemu in jezikovnemu poreklu.

21. èlen

Države podpisnice, ki priznavajo in/ali dovoljujejo sistem posvojitve, zagotavljajo, da bodo otrokove koristi poglavitno vodilo, in bodo:

- a) zagotovile, da bo otrokovo posvojitve lahko odobril samo pristojni organ, ki bo v skladu z veljavnim zakonom in postopki ter upoštevalo vse pomembne in zanesljive informacije ugotovil, da je posvojitve dopustna glede na otrokov položaj v zvezi s starši, sorodniki in zakonitimi skrbniki in da so, èe je bilo tako zahtevano, prizadete osebe na podlagi svetovanja, èe je bilo le-to potrebno, dale svoje odgovorno soglasje k posvojitvi;
- b) spoznale, da je mednarodna posvojitve lahko alternativna naèin skrbi za otroka, èe zanj ni moè najti rejniške ali adoptivne družine ali na ustrezen naèin poskrbi zanj v njegovi matièni državi;
- c) jamèile, da bo otrok pri mednarodni posvojitvi deležen enakega varstva in norm, kakršne veljajo pri nacionalni posvojitvi;
- d) sprejele vse potrebne ukrepe, da pri mednarodni posvojitvi otroka nastanitev ne bo povzročila nepravilnega bogatenja tistih, ki so vanjo vkljuèeni;
- e) podprle, kjer je to primerno, cilje tega èlena s sklepanjem dvostranskih in veèstranskih sporazumov in dogovorov ter si v tem okviru prizadevale zagotoviti, da bi otrokovo nastanitev v drugi državi pristojni organi ali telesa.

22. èlen

1. Države podpisnice bodo sprejele ustrezne ukrepe, ki bodo otroku, ki bodisi sam bodisi v spremstvu staršev ali katerekoli druge osebe prosi za status begunca ali v skladu z veljavno mednarodno ali notranjo zakonodajo in postopki velja za begunca, omogoèili ustrezno varstvo in humanitarno pomoè pri užívanju veljavnih pravic, doloèenih s to konvencijo in z drugimi mednarodnimi humanitarnimi akti ter akti o èlovekovih pravicah, katerih podpisnice so omenjene države.
2. V ta namen bodo države podpisnice, èe se jim bo zdelo primerno, sodelovale pri vseh naporih Združenih narodov in drugih pristojnih medvladnih ali nevladnih organizacij, ki skupaj z Združenimi narodi sodelujejo pri varstvu in pomoèi takim otrokom in pri iskanju staršev ali drugih družinskih èlanov kateregakoli otroka begunca in zbiranju informacij, potrebnih za ponovno združitve v njegovo družino. Èe staršev ali drugih družinskih èlanov ni moè najti, naj bo otrok deležen enakega

Zmanjš evanje umrljivosti otrok

V nerazvitih državah umre še veliko novorojenèkov. UNICEF si prizadeva, da bi zmanjšali umrljivost. Prav z njegovo pomoèjo se je umrljivost od leta 1946 zmanjšala za polovico.

varstva kot vsak drug otrok, ki je iz kakršnegakoli vzroka za stalno ali začasno prikrajšan za svoje družinsko okolje, tako kot določa ta konvencija.

Zmanjševanje umrljivosti otrok

V nerazvitih državah umre še veliko novorojenčkov. UNICEF si prizadeva, da bi zmanjšali umrljivost. Prav z njegovo pomočjo se je umrljivost od leta 1946 zmanjšala za polovico.

23. èlen

1. Države podpisnice priznavajo, da mora duševni ali telesno prizadet otrok uživati polno in dostojno življenje v razmerah, ki mu zagotavljajo dostojanstvo, spodbujajo samozavest in lajšajo njegovo dejavno udeležbo v družbi.
2. Države podpisnice priznavajo prizadetemu otroku pravico do posebne skrbi in bodo v skladu z razpoložljivimi sredstvi spodbujale in zagotavljale, da bodo otrok, ki je do tega upravièen, in tisti, ki so odgovorni skrbeti zanj, deležni pomoèi, za katero so zaposlili in ki ustreza otrokovemu stanju ter zmožnostim staršev oziroma drugih, ki skrbijo zanj.
3. Upoštevajoè posebne potrebe prizadetih otrok in finanène zmožnosti staršev ali drugih, ki skrbijo zanje, naj bo pomoè v skladu z 2. toèko tega èlena, èe je le mogoèe, brezplaèna in naj prizadetim otrokom zagotavlja, da imajo uèinkovit dostop in da so deležni izobrazbe, usposabljanja, storitev zdravstvenega varstva, rehabilitacije, priprave na zaposlitev in možnosti za razvedrilo na naèn, ki pospešuje njihovo èim veèjo socialno integracijo in njihov osebni razvoj, tudi kulturni in duhovni.
4. V duhu mednarodnega sodelovanja bodo države podpisnice podpirale izmenjavo ustreznih informacij s podroèja preventivnega zdravstvenega varstva in zdravniške, psihološke in funkcionalne oskrbe prizadetih otrok, tako tudi širjenje in dostop do informacij o rehabilitacijskih metodah, izobrazbi in poklicnih storitvah, da bi neusposobljenim državam podpisnicam pomagali izboljšati njihove sposobnosti in spretnosti in obogatiti njihove izkušnje s teh podroèij. Tako bo posebna pozornost namenjena potrebam držav v razvoju.

24. èlen

1. Države podpisnice priznavajo otrokovo pravico do najvišje ravni zdravstvenih standardov in storitev ustanov za zdravljenje bolezni in zdravstveno rehabilitacijo. Države podpisnice si bodo prizadevale zagotoviti, da ne bo noben otrok prikrajšan za pravico do takega zdravstvenega varstva.
2. Države podpisnice si bodo prizadevale za popolno uresnièitev te pravice in še posebej pa bodo sprejele ustrezne ukrepe;
 - a) da bi zmanjšali smrtnost novorojenèkov in otrok;
 - b) da bi zagotovili potrebno zdravniško pomoè in zdravstveno varstvo za vse otroke; poudarek bo na razvoju osnovnega zdravstvenega varstva;
 - c) za boj proti boleznim in podhranjenosti, tudi v okviru osnovnega zdravstvenega varstva, med drugim z uporabo razpoložljive tehnologije in tako, da bo omogoèena preskrba z dovolj hranljivimi živili in èisto pitno vodo, upoštevajoè nevarnosti in tveganja glede onesnaženja okolja;
 - d) da bi zagotovili ustrezno zdravstveno varstvo za matere pred porodom in po njem;
 - e) da bi zagotovili, da so vsi družbeni sloji, še posebej starši in otroci, obveščeni, da imajo dostop do izobrazbe in podporo pri uporabi osnovnega znanja o otrokovem zdravju in prehrani, o prednostih dojenja, higieni in asanaciji okolja ter prepreèevanju nesreè;

Zagotavljanje osnovne zdravstvene oskrbe

UNICEF je s cepljenji rešil 20 milijonov mladih življenj. UNICEF vodi tudi akcijo, katere namen je zagotoviti dojenèkom prijazne bolnišnice.

- f) za razvoj preventivnega zdravstvenega varstva, svetovanja za starše ter izobraževanja in storitev glede načrtovanja družine.
3. Države podpisnice bodo z učinkovitimi in ustreznimi ukrepi odpravljale tradicionalne navade, ki škodujejo zdravju otrok.
4. Države podpisnice se zavezujejo, da bodo podpirale in pospeševale mednarodno sodelovanje, da bi polagoma dosegle popolno uresničitve pravice, ki je priznana s tem členom. Glede tega bo posebna pozornost namenjena potrebam držav v razvoju.

25. člen

Otroki, ki so ga zaradi skrbi, varstva ali oskrbe njegovega telesnega ali duševnega zdravja preskrbeti pristojni organi, države podpisnice priznavajo pravico do občasne preverbe postopka, ki mu je bil zagotovljen, in vseh drugih okoliščin, ki so pomembne za njegovo preskrbo.

26. člen

1. Države podpisnice bodo vsakemu otroku priznale pravico do socialnega varstva, vključeno je tudi socialno zavarovanje, in v skladu s svojo notranjo zakonodajo sprejele potrebne ukrepe, da bi čimprej dosegli popolne uresničitve te pravice.
2. Ugodnosti naj bi odobrili, kjer je primerno, upoštevajoč sredstva in zmožnosti otroka in oseb, ki so odgovorne za njegovo preživljanje; prav tako pa naj bi upoštevali druge okoliščine, ki so pomembne glede zahteve po ugodnostih, ki jo je predložil otrok ali v njegovem imenu kdo drug.

27. člen

1. Države podpisnice vsakemu otroku priznavajo pravico do življenjske ravni, ki ustreza njegovemu telesnemu, umskemu, duhovnemu, npravstvenemu in družbenemu razvoju.
2. Starši (eden ali oba) ali drugi, ki so odgovorni za otroka, imajo prvenstveno odgovornost za to, da v skladu s svojimi sposobnostmi in gmotnimi zmožnostmi zagotovijo življenjske razmere, potrebne za otrokov razvoj.
3. Države podpisnice bodo v skladu z nacionalnimi pogoji in svojimi zmožnostmi sprejele ustrezne ukrepe, s katerimi bodo staršem ali drugim, ki so odgovorni za otroka, pomagale uveljaviti to pravico. Če bo potrebno, bodo zagotovile gmotno pomoč in programe pomoči, še posebej glede prehrane, obleke in stanovanja.
4. Države podpisnice bodo sprejele potrebne ukrepe, s katerimi bodo od staršev ali oseb, ki so finančno odgovorne za otroka, zagotovile preživnino za otroka tako v državi podpisnici kot tudi v tujini. Če oseba, ki je finančno odgovorna za otroka, ne prebiva v isti državi kot otrok, bodo države podpisnice posebej pospešile pristop k mednarodnim sporazumom oziroma sklepanje takih sporazumov ter drugih ustreznih dogovorov.

28. člen

1. Države podpisnice priznavajo otrokovo pravico do izobrazbe in z namenom, da bi to pravico polagoma dosegle na podlagi enakih možnosti, še posebej;

Zagotavljanje pitne vode

Zaradi pomanjkanja pitne vode umre letno 4 milijone otrok. UNICEF gradi vodnjake in pomaga zagotavljati pitno vodo. Tudi Slovenski odbor za UNICEF se je pridružil akciji »Kapljica vode« in prispeval h graditvi vodnjakov v Namibiji.

Zagotavljanje pitne vode

Zaradi pomanjkanja pitne vode umre letno 4 milijone otrok. UNICEF gradi vodnjake in pomaga zagotavljati pitno vodo. Tudi Slovenski odbor za UNICEF se je pridružil akciji »Kapljica vode« in prispeval h graditvi vodnjakov v Namibiji.

- a) zagotovile obvezno in vsem brezplačno dostopno osnovno šolanje;
 - b) spodbujale razvoj različnih oblik srednjega šolanja, tudi splošno in poklicno šolanje, skrbele, da bo dosegljivo in dostopno vsakemu otroku ter sprejelo ustrezne ukrepe, kot je uvedba brezplačnega šolanja in, če je potrebno, denarne pomoči;
 - c) z vsemi razpoložljivimi sredstvi zagotovile, da bo na podlagi osebne sposobnosti visoko šolanje vsem enako dostopno;
 - d) zagotovile, da bodo obvestila in nasveti o šolanju in poklicu dosegljivi in dostopni vsem otrokom;
 - e) sprejele ukrepe, s katerimi bodo spodbujale redno obiskovanje pouka in zmanjšale osip v šolah.
2. Države podpisnice bodo z ustreznimi ukrepi zagotovile, da se bo v šolah disciplina uveljavljala na način, ki je skladen z otrokovim človeškim dostojanstvom in s to konvencijo.
 3. Države podpisnice bodo podprle in pospešile mednarodno sodelovanje v zadevah, ki so povezane s izobraževanjem, z namenom, da bi pripomogle k izkoreninjenju neznanja in nepismenosti po vsem svetu in olajšale dostop do znanstvenih in tehničnih spoznanj in sodobnih učenih metod. Glede tega bo še posebna pozornost namenjena potrebam držav v razvoju.

29. člen

1. Države podpisnice soglašajo, da mora biti izobraževanje otrok usmerjeno:
 - a) k popolnemu razvoju otrokove osebnosti, nadarjenosti ter umskih in telesnih sposobnosti;
 - b) h krepitvi spoštovanja človekovih pravic in temeljnih svoboščin ter načel, določenih z ustanovno listino Organizacije združenih narodov;
 - c) h krepitvi spoštovanja otrokovih staršev, njegove kulturne identitete, jezika in vrednot, nacionalnih vrednot države, v kateri otrok prebiva, države, iz katere morda izhaja, in civilizacij, ki se razlikujejo od njegove;
 - d) k pripravi otroka na odgovorno življenje v svobodni družbi, v duhu razumevanja, miru, strpnosti, enakosti med spoloma in prijateljstva med vsemi narodi, etničnimi, narodnimi in verskimi skupinami in osebami staroselskega porekla;
 - e) h krepitvi spoštovanja do naravnega okolja.
2. Nobene določbe tega ali 28. člena ni dovoljeno razlagati tako, kot da bi posameznikom ali organom krtili pravico do ustanavljanja in upravljanja izobraževalnih ustanov; pogoj je le, da so spoštovana načela iz 1. točke tega člena in da je izobrazba, ki jo dajejo take ustanove, v skladu z minimalnimi normami, ki jih tako predpiše država.

30. člen

V državah, kjer živijo etnične, verske ali jezikovne manjšine ali osebe staroselskega porekla, otroku, ki pripada tako manjšini ali ki je staroselec, ne sme biti odvzeta pravica, da skupaj z drugimi člani svoje skupine uživa svojo posebno kulturo, izpoveduje in izraža svojo lastno vero in da uporablja svoj lastni jezik.

Prehranjevanje otrok

UNICEF želi vsem otrokom zagotoviti tudi zadostne količine hrane, vitaminov in drugih hranilnih snovi, ki so potrebne za zdravje. O zdravi prehrani uèijo tudi starše, vzgojitelje in zdravstvene delavce.

31. èlen

1. Države podpisnice priznavajo otrokovo pravico do poèitka in prostega èasa, do igre in razvedrila, primernega otrokovi starosti, in pravico, da se prosto udeležuje kulturnega življenja in umetnosti.
2. Države podpisnice bodo spoštovale in podpirale otrokovo pravico, da polno sodeluje v kulturnem in umetniškem življenju in spodbujale bodo tudi zagotavljanje ustreznih in enakih možnosti za kulturno, umetniško, razvedrilno in prostoèasno delovanje.

32. èlen

1. Države podpisnice priznavajo otrokovo pravico do zašèite pred ekonomskim izkorišèanjem in pred opravljanjem kateregakoli dela, ki je lahko nevarno ali ki moti otrokovo šolanje ali škodi njegovemu zdravju, telesnemu, umskemu, duhovnemu, nravstvenemu ali družbenemu razvoju.
2. Države podpisnice bodo z zakonodajnimi, upravnimi, družbenimi in vzgojnimi ukrepi zagotovile uresnièevanje tega èlena. V ta namen in v skladu z ustreznimi doloèbami drugih mednarodnih aktov bodo države podpisnice še posebej:
 - a) doloèile najnižjo starostno mejo, pri kateri je dovoljeno zaposlovanje;
 - b) doloèile ustrezne predpise o številu delovnih ur in o pogojih zaposlovanja;
 - c) doloèile ustrezne kazni in druge sankcije, s katerimi bo zagotovljeno uèinkovito uveljavljanje tega èlena.

33. èlen

Države podpisnice bodo z vsemi primernimi ukrepi, tako zakonodajnimi, upravnimi kot družbenimi in vzgojnimi, zašèitile otroke pred nezakonito uporabo mamil in psihotropnih snovi, kot jih doloèajo ustrezne mednarodne pogodbe, in prepreèile uporabo otrok pri nezakoniti proizvodnji in trgovini s takšnimi snovmi.

34. èlen

Države podpisnice se zavezujejo, da bodo zavarovale otroka pred vsemi oblikami spolnega izkorišèanja in spolnih zlorab. Zato naj bi države podpisnice še posebej sprejmejo vse ustrezne državne, bilateralne in multilateralne ukrepe, s katerimi bodo prepreèile:

- a) napeljevanje ali siljenje otroka h kakršnikoli nezakoniti spolni dejavnosti;
- b) izkorišèanje otrok v prostituciji ali drugih nezakonitih spolnih dejavnostih;
- c) izkorišèanje otrok v pornografskih predstavah in gradivih.

35. èlen

Države podpisnice bodo sprejele vse ustrezne državne, bilateralne in multilateralne ukrepe, da bi tako prepreèile ugrabitve, prodajo ali trgovanje z otroki v kakršnekoli namene ali v kakršnikoli obliki.

Izobraževanje otrok

UNICEF-ova zasluga je tudi, da vse veè otrok obiskuje osnovno šolo. Posebna skrb velja deklicam, ki jim v marsikateri deželi odrekajo pravico do šolanja.

36. èlen

Države podpisnice bodo varovale otroka pred vsemi oblikami izkorišèanja, ki bi mu karkoli škodovale.

Izobraž evanje otrok

UNICEF-ova zasluga je tudi, da vse veè otrok obiskuje osnovno šolo. Posebna skrb velja deklicam, ki jim v marsikateri deželi odrekajo pravico do šolanja.

37. èlen

Države podpisnice bodo zagotovile, da:

- a) ne bo noben otrok izpostavljen muèenju, krutemu, neèloveškemu ali ponižujoèemu ravnanju ali kaznovanju. Za kazniva dejanja, ki so jih storile osebe, ki še niso dopolnile osemnajst let, naj se ne izreèe tako smrtna kazen kot dosmrtni zapor brez možnosti pomilostitve;*
- b) ne bo nobenemu otroku nezakonito ali samovoljno odvzeta prostost. Otrok sme biti prijet, priprt ali zaprt samo v skladu z zakoni in še to le v skrajnem primeru ter za najkrajše možno obdobje;*
- c) da bodo z vsakim otrokom, ki mu bo odvzeta prostost, ravnali èloveško in s spoštovanjem dostojanstva, ki je neloèljiv del èloveške osebnosti, ter na naèin, ki bo upošteval potrebe osebe njegove starosti. Vsak otrok, ki mu je bila odvzeta prostost, mora biti obvezno loèen od odraslih, razen èe je to v nasprotju z njegovimi interesi, in imeti mora, razen v izjemnih okolišèinah, pravico da vzdržuje stike s svojo družino z dopisovanjem ali obiski;*
- d) da bo imel vsak otrok, ki mu bo odvzeta prostost, takojšen dostop do pravne in druge ustrezne pomoèi ter pravico, da pred sodišèem ali drugim pristojnim, neodvisnim in nepristranskim organom izpodbija zakonitost odvzema njegove prostosti ter pravico do takojšnje odloèitve o kateremkoli takšnem ukrepu.*

38. èlen

- 1. Države podpisnice se zavezujejo, da bodo spoštovale in zagotavljale spoštovanje mednarodnega humanitarnega prava, ki zanje velja v oboroženih spopadih, predvsem naèel, ki se nanašajo na otroke;*
- 2. Države podpisnice bodo z vsemi možnimi ukrepi zagotovile, da osebe, ki še niso dopolnile petnajst let, ne bodo neposredno sodelovale v bojih.*
- 3. Države podpisnice v svoje oborožene sile ne bodo rekrutirale nobene osebe, ki še ni dopolnila petnajst let. Pri rekrutiranju tistih, ki so že dopolnili petnajst let, vendar še niso stari osemnajst let, si bodo države podpisnice prizadevale dati prednost tistim, ki so starejši.*
- 4. V skladu s svojimi obveznostmi, ki izhajajo iz mednarodnega humanitarnega prava, da med oboroženimi spopadi varujejo civilno prebivalstvo, bodo države podpisnice, z vsemi možnimi ukrepi zagotovile varstvo in skrb za otroke, ki jih je prizadel oboroženi spopad.*

39. èlen

Države podpisnice bodo sprejele vse potrebne ukrepe, da bi pospešile telesno in duševno okrevanje otrok, ki so bili žrtve kakršnekoli oblike znamenja, izkorišèanja ali zlorabe, muèenja ali kakršnekoli druge oblike krutega, neèloveškega ali ponižujoèega ravnanja, kaznovanja ali oboroženih spopadov, in njihovo ponovno vkljuèitev v družbo. Takšno okrevanje in ponovno vkljuèevanje v družbo mora potekati v okolju, ki krepi otrokovo zdravje, samospoštovanje in dostojanstvo.

40. èlen

1. *Države podpisnice priznavajo vsakemu otroku, ki je osumljen, obtožen ali spoznan za krivega kršenja kazenskega zakona, pravico, da z njim ravnajo na način, ki je v skladu z razvijanjem otrokovega občutka za dostojanstvo in vrednost, ki krepi otrokovo spoštovanje človekovih pravic in temeljnih svoboščin drugih in ki upošteva njegovo starost ter zaželeno spodbujanje njegove ponovne vključitve v družbo in prevzemanje dejavne vloge v njej.*

2. V ta namen bodo države podpisnice upoštevale ustrezne določbe mednarodnih aktov še posebej zagotovile, da:
- a) ne bo noben otrok osumljen, obtožen ali spoznan za krivega kršenja kazenskega zakona zaradi dejanj in opustitev, ki v času, ko so bile storjene, po notranji ali mednarodni zakonodaji niso pomenile kaznivega dejanja;
 - b) bo vsakemu otroku, ki je osumljen ali obtožen kršenja kazenskega zakona, zagameno vsaj naslednje:
 - da velja za nedolžnega, dokler ni njegova krivda dokazana v skladu z zakonom;
 - da je takoj in neposredno in, če je to potrebno, prek staršev ali zakonitih skrbnikov, seznanjen z obtožbami proti njemu ter da ima pri pripravi in predstavitvi svoje obrambe pravno in drugo ustrezno pomoč;
 - da o njegovem primeru nemudoma odloča pristojni neodvisni in nepristranski organ ali sodno telo v poštenem postopku v skladu z zakonom, prisotna mora biti pravna ali druga ustrezna pomoč in starši ali zakoniti skrbniki, razen če se smatra, da to ni v otrokovem interesu, posebej upoštevajo njegovo starost ali položaj;
 - da ni prisiljen prièati ali priznati krivde; da zasliši ali zahteva zaslišanje obtežilnih priè in da doseže udeležbo in zaslišanje priè v svojo korist ob enakih pogojih;
 - da ob presoji, da je prekršil kazensko pravo, to odloèitev in katerekoli iz nje izhajajoèe ukrepe preizkusi višji pristojni, neodvisni in nepristranski organ ali sodno telo v skladu z zakonom;
 - da ima otrok brezplaèno pomoè tolmaèa, èe ne razume ali govori jezika, ki se uporablja pred sodišèem;
 - da je v vseh fazah postopka zagameno popolno spoštovanje njegove zasebnosti.
3. Države podpisnice bodo skušale pospešiti sprejemanje zakonov in postopkov ter ustanavljanje organov in ustanov, ki bodo posebej namenjeni otrokom, ki so osumljeni, obtoženi ali spoznani za krive kršenja kazenskega prava, še posebej pa pospešiti:
- a) doloèanje najnižje starosti, do katere otroci domnevno niso sposobni kršiti kazenskega prava;
 - b) da bi kadarkoli je primerno ali zaželeno, obravnavali ukrepe glede takih otrok, ne da bi se zatekali k sodnim postopkom, seveda ob pogoju, da je zagotovljeno popolno spoštovanje èlovekovih pravic in zakonske zašèite.
4. Na voljo naj bodo različne možnosti, kot so skrb, svetovanje, nadzor, pravno svetovanje, pogojen odpust kazni, rejništvo, izobraževanje in programi poklicnega usposabljanja ter druge alternative institucionalni skrbi, ki zagotavljajo, da so otroci obravnavani na naèn, primeren njihovi blaginji in v skladu tako z njihovimi razmerami kot tudi s težo prestopka.

41. èlen

Niè iz te konvencije ne bo vplivalo na katerokoli doloèbo, ki je ugodnejša za uresnièitev otrokovih pravic in ki je lahko vsebovana v:

- a) zakonodaji države podpisnice;
- b) mednarodnemu pravu, ki velja za to državo.

II. DEL

42. èlen

Države podpisnice se zavezujejo, da bodo z ustreznimi in uèinkovitimi sredstvi najširše seznanile z naèeli in doloèbami te konvencije tako odrasle kot otroke.

43. èlen

1. Z namenom, da bi preverjali napredek, ki ga bodo države podpisnice dosegle pri uresnièevanju obveznosti, prevzetih s to konvencijo, bo ustanovljen Komite za otrokove pravice, ki bo izvrševal spodaj navedene naloge.
2. Komite sestavlja deset strokovnjakov z visokim moralnim ugledom in s priznanimi sposobnostmi na podroèju, ki ga obravnava ta konvencija. Èlane Komiteja bodo izbrale države podpisnice izmed svojih državljanov, pri èemer bo upoštevana pravièna zemljepisna porazdelitev in tudi glavni pravni sistemi; svojo funkcijo opravljajo osebno.
3. Èlani Komiteja bodo izvoljeni s tajnim glasovanjem s seznama oseb, ki jih predlagajo države podpisnice. Vsaka država podpisnica sme predlagati enega izmed svojih državljanov.
4. Prve volitve v Komite morajo biti opravljene najkasneje šest mesecev po dnevu, ko zaène ta konvencija veljati, in nato vsako drugo leto. Najmanj štiri mesece pred dnevom volitev generalni sekretar Organizacije združenih narodov pisno pozove države podpisnice, naj mu v dveh mesecih sporoèijo imena svojih kandidatov. Generalni sekretar nato sestavi abecedni seznam vseh predlaganih, pri èemer pri vsakemu kandidatu navede državo podpisnico, ki ga je predlagala, in ga predloži državam podpisnicam te konvencije.
5. Volitve potekajo na sestanku držav podpisnic, ki ga generalni sekretar sklièe na sedežu Organizacije združenih narodov. Na teh sestankih je kvorum dosežen, èe sta prisotni dve tretjini držav podpisnic. Za èlane Komiteja so izvoljeni tisti kandidati, ki dobijo najveè glasov in absolutno veèino predstavnikov navzoèih držav podpisnic, ki glasujejo.
6. Èlane Komiteja volijo za štiri leta. Èe so vnoviè predlagani, so lahko znova izvoljeni. Petim od èlanov, ki so bili izvoljeni na prvih volitvah, poteèe mandat po dveh letih. Imena teh petih èlanov doloèi predsedujoèi z žrebom neposredno po opravljenih prvih volitvah.

Z malo denarja lahko naredimo veliko:

- Že 10 tolarjev je dovolj za zavitek soli za oralno rehidracijo, ki prepreèi dehidracijo otroka zaradi èrevesnih obolenj in ga reši pred smrtjo.
- 15.000 tolarjev je dovolj za nakup najnujnejšega šolskega pribora za uèitelja in 40 uèencev.
- S 600 tolarji lahko kupimo odejo.
- Z 200 tolarji lahko kupimo 144 najboljših šolskih kred.
- 10 tolarjev stanejo tri kapsule vitamina A, ki otroka eno leto varujejo pred slepoto in drugimi boleznimi, ki jih povzroèa pomanjkanje vitamina A.
- 130 tolarjev je dovolj za kilogram grahovitih semen ali tri vreèke solatnih semen za skupni vrt.
- 2.600 tolarjev stane 6 kompletov cepiv.

7. Èe kak èlan Komiteja umre, odstopi ali izjavi, da iz kakršnegakoli drugega razloga ne more veè opravljati svojih dolžnosti v Komiteju, država podpisnica, ki ga je predlagala, izbere izmed svojih državljanov drugega strokovnjaka, ki to funkcijo opravlja do konca mandata; èe to Komite odobri.
8. Komite sprejme poslovnik o delu.
9. Komite voli svoje funkcionarje za dve leti.
10. Redni sestanki Komiteja potekajo na sedežu Organizacije združenih narodov ali na kateremkoli drugem primernem kraju, ki ga doloèi Komite. Komite se praviloma sestaja enkrat letno. Dolžino sestankov Komiteja doloèijo in, èe je potrebno, ponovno pretehtajo na sestanku držav podpisnic te konvencije; vendar šele po odobritvi Generalne skupšèine.
11. Generalni sekretar Organizacije združenih narodov zagotovi Komiteju osebje in pogoje, potrebne za uèinkovito izvrševanje nalog, ki mu jih doloèa ta konvencija.
12. Èlani Komiteja, ustanovljenega v skladu s to konvencijo, z odobritvijo Generalne skupšèine prejemajo nadomestila iz sredstev Organizacije združenih narodov ob upoštevanju pogojev, ki jih lahko doloèi Skupšèina.

44. èlen

1. Države podpisnice se zavezujejo, da bodo prek generalnega sekretarja Organizacije združenih narodov poroèale Komiteju o ukrepih, ki so jih sprejele za uveljavitev tu priznanih pravic, in o napredku, ki so ga dosegle pri uživanju teh pravic:
 - a) v dveh letih, potem ko bo ta konvencija zaèela veljati za posamezno državo;
 - b) nato pa vsakih pet let.
2. V skladu s tem èlenom so v poroèilu opisani morebitni dejavniki in težave, ki ovirajo izpolnjevanje obveznosti, ki jih narekuje ta konvencija. Poroèila morajo vsebovati tudi dovolj informacij, ki omogoèijo Komiteju vsestranski vpogled v uresnièevanje doloèil konvencije v posamezni državi.
3. Državi podpisnici, ki je Komiteju poslala izèrpno zaèetno poroèilo, v nadaljnjih poroèilih v skladu s toèko 1 b tega èlena ni treba ponavljati osnovnih informacij, ki jih je že predložila.
4. Komite lahko od države podpisnice zahteva dodatne informacije o uresnièevanju te konvencije.
5. Komite prek Ekonomsko-socialnega sveta vsaki dve leti predloži poroèilo o svojem delu Generalni skupšèini.
6. Države podpisnice poskrbijo, da bodo njihova poroèila široko dostopna njihovim javnostim doma.

45. èlen

Da bi pospešili uèinkovito uresnièevanje konvencije in spodbudili mednarodno sodelovanje na podroèju, ki ga ta konvencija obravnava:

- a) Specializirane agencije, Sklad Organizacije združenih narodov za pomoè otrokom in drugi organi Organizacije združenih narodov imajo pravico biti zastopani pri obravnavanju uresnièevanja tistih doloèb te konvencije, ki sodijo v okvir njihovih pristojnosti. Komite lahko, èe se mu zdi primerno, prosi specializirane agencije, Sklad Organizacije združenih narodov za pomoè otrokom in druge pristojne organe za strokovni nasvet glede uresnièevanja konvencije na podroèjih, ki sodijo

v okvir njihovih pooblastil. Komite lahko specializirane agencije, Sklad Organizacije združenih narodov za pomoč otrokom in druge organe Organizacije združenih narodov prosi, da mu predložijo poročila o uresničevanju te konvencije na področjih, ki sodijo v njihovo dejavnost;

- b) *Èe se mu zdi primerno, lahko Komite specializiranim agencijam, Skladu Organizacije združenih narodov za pomoè otrokom in drugim pristojnim organom posreduje katerokoli poroèilo države podpisnice, ki vsebuje zahtevo ali kaže potrebo po strokovnem nasvetu ali pomoèi, skupaj s svojimi morebitnimi ugotovitvami in predlogi o teh zahtevah in potrebah;*
- c) *Komite lahko Generalni skupšèini priporoèi, da od glavnega sekretarja zahteva, naj v njegovem imenu izdela študije o konkretnih vprašanjih glede otrokovih pravic;*
- d) *Komite lahko na podlagi informacij, ki jih je sprejel v skladu s 44. in 45. èlenom te konvencije, oblikuje predloge in splošna priporoèila,. Take predloge in splošna priporoèila posreduje vsaki prizadeti državi podpisnici in o njih poroèa Generalni skupšèini skupaj z morebitnimi komentarji držav podpisnic.*

III. DEL

46. èlen

To konvencijo lahko podpišejo vse države.

47. èlen

Ta konvencija mora biti ratificirana. Ratifikacijske listine se vložijo pri generalnem sekretarju Organizacije združenih narodov.

48. èlen

K tej konvenciji bo lahko pristopila vsaka država. Pristopne listine se vložijo pri generalnemu sekretarju Organizacije združenih narodov.

49. èlen

1. *Ta konvencija zaène veljati trideset dni potem, ko je pri generalnem sekretarju Organizacije združenih narodov deponirana dvajseta ratifikacijska ali pristopna listina.*
2. *Za vsako državo, ki ratificira to konvencijo ali k njej pristopi po vložitvi dvajsete ratifikacijske ali pristopne listine, zaène konvencija veljati trideseti dan potem, ko taka država vloži ratifikacijsko ali pristopno listino.*

50. èlen

1. *Vsaka država podpisnica lahko predlaga amandma in ga predloži generalnemu sekretarju Organizacije združenih narodov. Generalni sekretar nato predloženi amandma pošlje vsem državam podpisnicam skupaj z zahtevo, naj izjavijo, ali želijo sklic konference držav podpisnic, ki bi razpravljala in glasovala o predlogih. Èe se v štirih mesecih od dneva obvestila najmanj tretjina držav podpisnic izreèe za konferenco, jo generalni sekretar sklièe pod okriljem Združenih narodov. Vsak amandma, ki ga sprejme veèina držav podpisnic, ki so bile navzoèe na konferenci in so glasovale, je treba predložiti v odobritev Generalni skupšèini Združenih narodov.*

2. *Amandma, sprejet v skladu s 1. točko tega člena, začne veljati, ko ga odobri Generalna skupščina Združenih narodov in ko ga države podpisnice sprejmejo z dvotretjinsko večino.*
3. *Ko amandma začne veljati, je obvezen za tiste države podpisnice, ki so ga sprejele; ostale države podpisnice pa ostanejo zavezane z določbami te konvencije in s katerikoli amandmajem sprejetim pred tem.*

51. člen

1. *Generalni sekretar Organizacije združenih narodov sprejema in vsem državam pošilja besedila pridržkov, ki jih države navedejo ob ratifikaciji ali pristopu.*
2. *Pridržki, ki niso v skladu s cilji in nameni te konvencije, niso dopustni.*
3. *Pridržek je mogoče umakniti kadarkoli, tako, da se pošlje ustrezno obvestilo generalnemu sekretarju Organizacije združenih narodov, ki nato obvesti vse države. Tako obvestilo začne veljati na dan, ko ga sprejme generalni sekretar.*

52. člen

Država podpisnica se lahko tej konvenciji odpove s pisnim obvestilom, ki je naslovljeno na generalnega sekretarja Organizacije združenih narodov. Odpoved začne veljati eno leto po dnevu, ko je generalni sekretar prejel obvestilo.

53. člen

Generalni sekretar Organizacije združenih narodov je določen, da hrani to konvencijo.

54. člen

Izvirnik te konvencije, katere arabsko, kitajsko, angleško, francosko, rusko in špansko besedilo so enako avtentična, je shranjen pri generalnemu sekretarju Organizacije združenih narodov.

